

A kisvállalati adó (a Kiva) szabályai 2016.

A kisvállalati adó szabályait a *kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény (Ktv.)* tartalmazza, amelynek rendelkezései – főszabály szerint – 2013. január 1-jén léptek hatályba.

I. A kisvállalati adó alanyai

Az adó alanya:

- az egyéni cég,
- a közkereseti társaság, a betéti társaság, a korlátolt felelősségű társaság, a zártkörűen működő részvénytársaság,
- a szövetkezet és a lakásszövetkezet,
- az erdőbirtokossági társulat,
- a végrehajtó iroda, az ügyvédi iroda és a közjegyzői iroda, a szabadalmi ügyvivői iroda,
- a külföldi vállalkozó, illetve a belföldi üzletvezetési hellyel rendelkező külföldi személy lehet.¹

A felsorolt szervezetek csak abban az esetben jelentkezhetnek be a kisvállalati adó hatálya alá, ha a Ktv.-ban meghatározott kritériumoknak² megfelelnek. E feltételek az alábbiak:

- Az adózónak az átlagos statisztikai létszáma az adóévet megelőző évben várhatóan nem haladja meg a 25 főt. Az állományi létszám meghatározását a Központi Statisztikai Hivatal által kiadott *Útmutató a munkaügy-statisztikai adatszolgáltatáshoz* című kiadvány 2009. január 1. napján érvényes szabályai alapján kell végrehajtani.
- Az adózónak az adóévet megelőző adóévben elszámolandó bevétele várhatóan nem haladja meg az 500 millió forintot. Bevételeként az értékesítés nettó árbevételét, az egyéb bevételeket, a pénzügyi műveletek bevételeinek összegét kell figyelembe venni.³ Amennyiben a *számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szt.)* hatálya alá nem tartozó eva-adóalany (bevételi nyilvántartást vezető betéti társaság, közkereseti társaság, egyéni cég) kíván bejelentkezni a kisvállalati adó hatálya alá, úgy esetében az eva-alapot⁴ kell bevételeként figyelembe venni. Ha pedig kisadózó vállalkozás kíván a kisvállalati adó alanyává válni, akkor az 500 millió forintos értékhatár szempontjából a kisadózó vállalkozás bevételeit⁵ kell figyelembe venni.

Amennyiben az adózónak a kisvállalati adóalanyiságot megelőző adóéve 12 hónapnál rövidebb, úgy az 500 millió forintos várható bevételi értékhatárt a működési napok számának megfelelően kell arányosítani.

- Az adózónak az adóévet megelőző két naptári évben az adószámát az állami adóhatóság jogerősen nem törölte vagy függesztette fel.

¹ Ktv. 16. § (1) bekezdés

² Ktv. 16. § (2) bekezdés, 19. § (4) bekezdés

³ Ktv. 2. § 3. pont

⁴ Az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvény 5. § (1) bekezdés

⁵ Ktv. 2. § 3. pont

- Nem választhatják a kisvállalati adót az eltérő üzleti éves adózók, mivel a Katv. előírja, hogy a kisvállalati adót választó adózó üzleti évének mérlegforduló napja kizárólag december 31. lehet. További korlátozás, hogy a kisvállalati adó alanyai nem térhetnek át a naptári évtől eltérő üzleti évre, beszámolójukat pedig forintban kötelesek elkészíteni.
- Az adózónak az adóévet megelőző adóévről készítendő beszámolójában a mérlegfőösszege várhatóan nem haladhatja meg az 500 millió forintot, 12 hónapnál rövidebb adóév esetén az 500 millió forint arányos részét. Beszámoló alatt a Szt., vagy a felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet szerinti beszámolót kell érteni, kivéve az összevont (éves) konszolidált beszámolót.⁶
- Nem jogszerű a kisvállalati adóalanyiság választására vonatkozó bejelentés, ha annak napján az adózónak az állami adó- és vámhatóság által nyilvántartott, végrehajtható adó- és vámtartozása meghaladja az 1 millió forintot. E körben tehát a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által nyilvántartott valamennyi, végrehajtható adó- és vámtartozást figyelembe kell venni, viszont a helyi önkormányzatok által nyilvántartott adótartozások, illetve az adók módjára behajtható köztartozások nem számítanak az 1 millió forintos határ szempontjából.

Amennyiben a kisvállalati adó hatálya alá bejelentkezni kívánó adózó rendelkezik kapcsolt vállalkozással,⁷ úgy az előzőekben ismertetett állományi létszám-, illetve a bevételi értékhatárok számítása során a kapcsolt vállalkozások adatait együttesen kell figyelembe venni, a kapcsolt vállalkozás utolsó lezárt üzleti évi beszámolója alapján.

A belföldi adóalanyok adókötelezettsége teljes körű, azaz a belföldről és a külföldről származó jövedelmére egyaránt kiterjed. A külföldi vállalkozó adókötelezettsége korlátozott, csak a belföldi telephelyen végzett vállalkozási tevékenységből származó jövedelmére terjed ki.⁸

II. Az adóalanyiság létrejötte

A kisvállalati adó alanyai lehetnek a törvény hatályba lépését megelőzően létrejött, már működő vállalkozások (függetlenül az alakulásuk időpontjától), illetve az adóév közben újonnan létrejövő vállalkozások is. Az adóalanyiság keletkezése szempontjából eltérő szabályok vonatkoznak e két csoportra.

Az adóalanyiság keletkezése a már működő vállalkozások tekintetében

A kisvállalati adó adóalanyiság az adózó erre irányuló választásával jön létre. Az adózónak lehetősége van arra, hogy évközben „térjen át” a kisvállalati adó hatálya alá, az adóalanyiság – ilyen esetben – a választásnak az állami adóhatósághoz történő bejelentését követő hónap első napjával jön létre.

A bejelentést kizárólag elektronikus úton lehet megtenni, az állami adóhatóság által e célra rendszeresített 16T203KV jelű nyomtatványon.⁹

⁶ Katv. 2. § 2. pont

⁷ A társasági adóról és az osztalék adóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (Tao. tv.) 4. § 32. pont

⁸ Katv. 17. §

⁹ Katv. 19. § (1) bekezdés

Az adóalanyiság keletkezése napjával önálló üzleti év kezdődik. Ha például egy társasági adóalany kft. úgy dönt, hogy kisvállalati adó szabályai szerint kívánja teljesíteni az adókötelezettségeit és ezt 2016. június 20-án bejelenti az állami adóhatósághoz, akkor az üzleti évei az alábbiak szerint alakulnak:

- 2016. január 1-jétől 2016. június 30-ig társasági adóalany
- 2016. július 1-jétől 2016. december 31-ig kisvállalati adóalany (kivéve, ha időközben a Katv.-ban meghatározott valamilyen oknál fogva az adózó kiesik a kiva hatálya alól).

Az adózó a kisvállalati adóalanyiság választását bejelentés megtételének napjától számított 30 napon belül a 16T203KV jelű nyomtatványon, elektronikus úton visszavonhatja azzal, hogy a határidő elmulasztása esetén igazolási kérelem előterjesztésének nincs helye. A bejelentés visszavonása esetén a kisvállalati adóalanyiság nem jön létre.¹⁰

Az adóalanyiság keletkezése az újonnan alakult vállalkozások tekintetében

Az adóévben újonnan létrejövő vállalkozások adóalanyisága

- a létesítő okirata közokiratba foglalásának, ellenjegyzésének napján kezdődik, ha vállalkozási tevékenységet a cégnyilvántartásba történő bejegyzése előtt megkezdheti,
- az első jognyilatkozat megtételének napján kezdődik, ha belföldi illetősége az üzletvezetés helyére tekintettel keletkezik,
- más esetben azon a napon kezdődik, amelyen az alapítását szabályozó jogszabály szerint létrejön,

feltéve, hogy a választását létrejöttének napjától számított 30 napon belül bejelenti az állami adóhatóságnak.

A 30 napos határidő elmulasztása esetén igazolási kérelem benyújtásának nincs helye.¹¹

III. Az adóalanyiság megszűnése

A Katv. által nevesített megszűnési okokat¹² és az azokhoz tartozó megszűnési időpontokat az alábbi táblázat tartalmazza.

Megszűnési ok	Megszűnés időpontja
Az adózó kijelentkezik a kisvállalati adó hatálya alól. (Ennek módja, hogy az adózó – legkorábban az adóév december 1-jétől, legkésőbb az adóév december 20-áig – az erre a célra rendszeresített nyomtatványon, elektronikus úton bejelenti az állami adóhatósághoz, hogy adókötelezettségeit a jövőben nem a kisvállalati adó szabályai szerint teljesíti. A határidő elmulasztása esetén igazolási kérelem előterjesztésének nincs helye.)	Az adóalanyiság az adóév utolsó napjával szűnik meg.
Az adózó – kapcsolt vállalkozásokkal együttesen számított – bevétele a negyedév első napján meghaladja az adóalanyiság választására jogosító	Az adóalanyiság megszűnésének időpontja az értékhatár túllépését megelőző nap.

¹⁰ Katv. 19. § (3) bekezdés

¹¹ Katv. 19. § (9) bekezdés

¹² Katv. 19. § (2), (5) bekezdés

500 millió forintos értékhatárt.	
Az adóalany végelszámolás, felszámolás vagy kényszertörlesztés hatálya alá kerül.	Az adóalanyiság az eljárás kezdőnapjával megszűnik.
Az adóalany végelszámolás, felszámolás vagy kényszertörlesztés nélkül szűnik meg.	Az adóalanyiság az adóalany megszűnésének napjával egyidejűleg szűnik meg.
Az adóalany egyesül, szétválak ¹³ .	Az egyesülést, szétválást megelőző nappal megszűnik az adóalanyiság.
Az adóalany terhére az adó- vagy vámhatóság számla- vagy nyugtaadási kötelezettség elmulasztásáért, be nem jelentett alkalmazott foglalkoztatásáért vagy igazolatlan eredetű áru forgalmazásáért jogerősen mulasztási bírságot, jövedéki bírságot állapított meg.	Az adóalanyiság megszűnésének időpontja az adóhatósági határozat jogerőre emelkedésének napját megelőző hónap utolsó napja.
Az állami adóhatóság az adóalany adószámának alkalmazását felfüggeszti, törli.	Az adóalanyiság a határozat jogerőre emelkedésének hónapját megelőző hónap utolsó napjával szűnik meg.
Az adóalany az állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott, végrehajtható adó- és vámtartozása a naptári negyedév utolsó napján meghaladja az 1 millió forintot.	Az adóalanyiság megszűnésének időpontja a naptári negyedév utolsó napja.
Az adóalanynál foglalkoztatottak átlagos statisztikai állományi létszáma meghaladja az 50 főt.	A létszámváltozás hónapjának utolsó napjával megszűnik az adóalanyiság.

A megszűnéssel összefüggésben egy speciális szabályt is rögzít a törvény. Az egyéni cég tagjának halála esetén ugyanis özvegye, özvegy hiányában vagy annak egyetértésével örököse (örökösei), illetve a tag cselekvőképességének korlátozását vagy kizárását kimondó bírósági határozat esetén a tag nevében és javára eljárva törvényes képviselője az egyéni cég tagjává válhat, feltéve, hogy valamennyi feltételnek megfelel és ezt a szándékát az állami adóhatóságnak az ok bekövetkeztétől számított harminc napon belül bejelenti. Ilyen esetben nem szűnik meg az egyéni cég kisvállalati adóalanyisága, ha az új tag ezt az adózási módot választja, és ezt – a fenti bejelentéssel együtt – jelzi az állami adóhatóságnak.¹⁴

Az adóalanyiság megszűnése következtében az adózó üzleti éve lezárul és az azt követő nappal önálló üzleti év kezdődik.¹⁵ A kiva-alanyiság időszakáról soron kívüli adóbevallást kell benyújtani, amelynek határideje az adóalanyiság megszűnést követő ötödik hónap utolsó napja.

Ha például az adóalany, amely 2016. január 1-jével tért át a kisvállalati adó hatálya alá, 2016. október hónapban észleli, hogy a foglalkoztatottak átlagos statisztikai állományi létszáma szeptemberben meghaladja az 50 főt, akkor az adóalanyisága – a fenti szabálynak megfelelően – 2016. szeptember 30-án megszűnik. Az adózó adóévei ebben az esetben a következőképpen alakulnak:

¹³ A társasági formaváltás nem eredményezi az adóalanyiság megszűnését, feltéve, ha az új társasági forma is megfelel a kiva választására jogosító társasági formák valamelyikének.

¹⁴ Katv. 19. § (6) bekezdés

¹⁵ Katv. 19. § (7) bekezdés

- 2016. január 1-jétől – 2016. szeptember 30-ig a kisvállalati adó alanya,
- 2016. október 1-jétől – 2016. december 31-ig a társasági adó alanya.

Az adóalanyiság megszűnéstől számított 24 hónapban a kisvállalati adóalanyiság ismételten nem választható.¹⁶ Ennek alapján példabeli adózó 2018. októberében jelentkezhet be ismételten kiva hatálya alá, az adóalanyisága pedig – amennyiben a feltételeknek megfelel – 2018. november 1-jén jön létre.

¹⁶ Katv. 19. § (8) bekezdés

IV. A kisvállalati adó alapja

A kisvállalati adó alapja az adózó korrigált pénzforgalmi szemléletű eredményének a személyi jellegű kifizetésekkel növelt összege, de legalább a személyi jellegű kifizetések összege (minimum-adóalap).¹⁷

A korrigált pénzforgalmi szemléletű eredmény

Az adózó pénzforgalmi szemléletű eredménye a pénzeszközök (készpénz, elektronikus pénz, csekkek, bankbetétek) Szt. szerinti beszámolóban kimutatott tárgy üzleti évi összege, csökkentve a pénzeszközök tárgyévet megelőző üzleti évben kimutatott összegével, korrigálva a Katv.-ban meghatározott tételekkel.¹⁸

A kisvállalati adó hatálya alá átlépő, a megelőző adóévben bevételi nyilvántartást vezető eva-alanyok vagy kisadózó vállalkozások nem rendelkeznek a tárgyévet megelőző üzleti évről beszámolóval, így esetükben a kisvállalati adóalanyiság első évében az átlépéskor elkészített nyitómérlegben¹⁹ szereplő összeggel kell csökkenteni az első üzleti évi pénzeszközök állományát.

Speciális szabály vonatkozik az ügyvédi irodák esetében a pénzforgalmi szemléletű eredmény meghatározására, ugyanis ezen alanyi kör vonatkozásában nem minősül pénzeszköznek az ügyvédi letétként kezelt pénzeszköz.

A Katv.-ban meghatározott korrekciós tételek egy része azt szolgálja, hogy egyes idegen források bevonása ne jelenjen meg az adózó pénzforgalmi szemléletű eredményében, továbbá azt, hogy a pénzeszközök kihelyezése (például kölcsön nyújtásával, értékpapír vásárlásával) ne eredményezze a pénzforgalmi szemléletű eredmény csökkenését. A korrekciós tételek másik csoportjának célja a pénzforgalmi szemléletű eredménynek – mint az adóalap egyik összetevőjének – védelme. Vannak olyan korrekciós tételek is, amelyek arra szolgálnak, hogy az adóalanyiság időszakát megelőzően felmerült, de az adóalanyiság időszakára vonatkozó költségek, ráfordítások összege ne képezze a pénzforgalmi szemléletű eredmény részét.

A Katv.-ban felsorolt, a pénzforgalmi szemléletű eredményt növelő és csökkentő tételek az alábbiak.

A pénzforgalmi szemléletű eredményt csökkenti az alábbi ügyletekből a tárgyévben befolyt pénzeszköz²⁰	A pénzforgalmi szemléletű eredményt növeli a következő ügyletek miatt a tárgyévben teljesített pénzeszköz kifizetés²¹
hitel vagy kölcsön felvétele	az adózónak nyújtott hitel vagy kölcsön törlesztése, visszafizetése esetén a hitel vagy kölcsön felvételekor csökkentő tételként elszámolt összeg arányos része
az adózó által nyújtott hitel vagy kölcsön törlesztése, visszafizetése esetén a hitel vagy	hitel vagy kölcsön nyújtása

¹⁷ Katv. 20. § (1) bekezdés

¹⁸ Katv. 20. § (2) bekezdés

¹⁹ Szt. 2/A. § (4) bekezdés

²⁰ Katv. 20. § (4) bekezdés

²¹ Katv. 20. § (5) bekezdés

kölcsön nyújtásakor növelő tételként elszámolt összeg arányos része	
kötvény vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapír kibocsátása	saját kibocsátású kötvény vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapír beváltása, törlesztése esetén a beváltott, eladott értékpapírok kibocsátásakor csökkentő tételként elszámolt összeg arányos része
hitelviszonyt megtestesítő értékpapír beváltása, eladása, valamint tulajdoni részesedést jelentő befektetés eladása esetén a beváltott, eladott értékpapírok, befektetések vásárlásakor növelő tételként elszámolt összeg arányos része	hitelviszonyt megtestesítő értékpapír vagy tulajdoni részesedést jelentő befektetés vásárlása
tőkebevonás (különösen jegyzett tőke emelése)	tőke kivonás (különösen jegyzett tőke leszállítása)
osztalék és osztalékelőleg megszerzése	osztalék fizetése (ide nem értve a kisvállalati adóalanyiságot megelőző adóévek adózott eredménye és eredménytartaléka terhére a kisvállalati adóalanyiság időszakában kifizetésre kerülő osztalékot) és az osztalékelőleg fizetése
elszámolásra kiadott előleg visszafizetése	elszámolásra kiadott előleg kifizetése
a Katv. alapján megfizetett adó visszatérítése	a Katv. alapján megfizetett adó és adóelőleg

Nem a vállalkozás érdekében felmerült, vállalkozásból kivont vagyonnak minősül különösen és a pénzforgalmi szemléletű eredményt növeli a következő ügyletekhez kapcsolódóan a tárgyévben teljesített pénzeszköz kifizetés:²²

- Végleges pénzeszköz átadás (így például: az adomány is).
- Az 50 ezer forintot meghaladó bekerülési értékű szolgáltatás igénybevétele, eszköz beszerzése, ha a körülmények (így különösen az adózó vállalkozási tevékenysége, árbevétele, a szolgáltatás jellege, a szolgáltatás ellenértéke) alapján egyértelműen megállapítható, hogy a szolgáltatás igénybevétele vagy az eszköz beszerzése ellentétes az ésszerű gazdálkodás követelményeivel.
E szabály értelmében, ha a kisvállalati adóalany 50 ezer forintot meghaladó bekerülési értékű szolgáltatást vesz igénybe, vagy eszközt szerez be, annak bizonyítása őt terheli, hogy a pénzeszköz-kiadás a vállalkozási tevékenység érdekében merült fel.
- A Tbj.²³ rendelkezései szerinti megállapodás alapján egészségbiztosítási járulék megfizetése.
- Az a kiadás, amely a Büntető Törvénykönyvben meghatározott vesztegetés, befolyással üzérkedés, vesztegetés nemzetközi kapcsolatokban vagy befolyással üzérkedés nemzetközi kapcsolatokban bűncselekmény elkövetése érdekében vagy azzal összefüggésben merült fel, és az elkövetés tényét jogerős bírósági ítélet megállapította.
- Az ellenőrzött külföldi társasággal szemben teljesített kifizetés. Az ellenőrzött külföldi társaság fogalmára a Tao. tv. 4. § 11. pontjában található definíció irányadó.

²² Katv. 20. § (6) bekezdés

²³ A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény

- Az adóalanyiság időszakát megelőző idősakra megállapított, az adóalanyiság időszaka alatt teljesített adófizetési kötelezettség az általános forgalmi adó-fizetési kötelezettség kivételével. Az említett adófizetési kötelezettségek közé tartozhat például a kisvállalati adóalanyiság első évében a megelőző adóévre vonatkozó társasági adó, vagy eva összege.
- Az adóalanyiság időszakában bármely idősakra megállapított és megfizetett bírság, pótlék összege.
- A jegyzett tőke, a tőketartalék, az eredménytartalék és a lekötött tartalék napi átlagos állományának háromszorosát meghaladó, napi átlagos állományon meghatározott kötelezettségrészre jutó kamatkifizetés (ide nem értve a pénzügyi intézménnyel szemben fennálló kötelezettség alapján elszámolt kamatkifizetést), függetlenül attól, hogy azt az adóalany eszköz bekerülési értékének részeként számolja-e el. E rendelkezés alkalmazásában kötelezettség a kapott kölcsön, a zárt körben forgalomba hozott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír miatt fennálló tartozás és a váltótartozás (kivéve a szállítói tartozás kiegyenlítése miatt fennálló váltótartozást), valamint minden más, a mérlegben kimutatott kölcsönnek, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírnak, illetve váltótartozásnak nem minősülő kötelezettség.

Nem a vállalkozás érdekében felmerült, vállalkozásból kivont vagyonnak minősül különösen és a pénzforgalmi szemléletű eredményt növeli a következő ügyletekhez kapcsolódóan elszámolt ráfordítás:²⁴

- A behajthatatlannak nem minősülő követelés elengedése, ha azt a kisvállalati adó alanya kapcsolt vállalkozással szemben engedi el. Nem kell tehát növelni a pénzforgalmi szemléletű eredményt abban az esetben, ha a kisvállalati adó alanya magánszemély vagy kapcsolt vállalkozási viszonyban nem álló más személy javára engedi el a követelést.
- A térítés nélküli eszközátadás, illetve a térítés nélkül nyújtott szolgáltatás.
- A készlethiány (eszköz hiányának elszámolása), ha egyértelműen megállapítható, hogy a hiány megfelelő gondosság mellett nem merült volna fel, vagy ha az adózó – az ésszerű gazdálkodás követelményeit figyelembe véve – nem tett meg mindent a hiányból eredő veszteség mérséklésére.
- A tartozás térítés nélküli átvállalása.

Ha a kapcsolt vállalkozások által kötött szerződésben a felek olyan ellenértéket határoznak meg, amely eltér a szokásos piaci ártól, úgy a szokásos piaci ár és az ügyleti érték különbözetével korigálni (az eltérés irányától függően növelni vagy csökkenteni) kell a pénzforgalmi szemléletű eredményt. A módosítást abban az esetben is el kell végezni, ha az adóalany már más korrekciós tételekkel növelte vagy csökkentette a pénzforgalmi szemléletű eredményét, illetve, ha az ügylet nem járt az adózó pénzeszközeinek változásával.²⁵

A szokásos piaci árat a Tao. tv. 18. § (2) bekezdésében meghatározott módszerek segítségével kell megállapítani. A Tao. tv. hivatkozott bekezdése az összehasonlító árak módszerét, a viszonteladási árak módszerét, a költség és jövedelem módszert, az ügyleti nettó nyereségen alapuló módszert, a nyereségmegosztásos módszert és az egyéb módszereket nevesíti.

A kisvállalati adó hatálya alá való áttérésre tekintettel a törvény speciális korrekciós tételek alkalmazását írja elő bizonyos, a kisvállalati adóalanyiságot megelőzően felmerült bevételek, kiadások vonatkozásában. A Katv. úgy rendelkezik²⁶, hogy a pénzforgalmi szemléletű eredmény meghatározása során figyelmen kívül kell hagyni

²⁴ Katv. 20. § (7) bekezdés

²⁵ Katv. 20. § (8) bekezdés

²⁶ Katv. 20. § (13) bekezdés

- az olyan bevételt, kiadást, amelyet az adózó az adóalanyiság időszakát megelőző időszakra vonatkozó eredménykimutatásában bevételként, ráfordításként számol el,
- a megelőző időszakra vonatkozóan teljesített kiadást, elszámolt bevételt, ha az adóalanyiság időszakát megelőző időszakban az adóalany az Szt. hatálya alá nem tartozott.
- a kisvállalati adóalanyiság időszakát megelőző időszakban teljesített és az adóalanyiság időszaka alatt visszatérített pótbefizetést.

Ez utóbbi esetben, azaz, ha tag részére a kiva-alanyiság időszakában fizetik vissza a korábban teljesített pótbefizetést, úgy csökkenteni kell a pénzforgalmi szemléletű eredményt. Ellenkező esetben, ha a kisvállalati adóalany taggyűlése írt elő korábban pótbefizetést, amelynek visszafizetésére a kiva-alanyiság időszakában kerül sor a tagok részére, úgy a fenti rendelkezés értelmében a pénzforgalmi szemléletű eredményt növelni kell.

A pénzforgalmi szemléletű eredmény megállapítása során csökkentő tételként kell figyelembe venni az olyan kisvállalati adóalanyiságot megelőző adóévben teljesített kifizetést, amely a kisvállalati adóalanyiság időszakra vonatkozik, és az adóévet megelőző adóévre vonatkozó eredménykimutatásban költségként, ráfordításként nem került elszámolásra.²⁷

Ha a kisvállalati adóalanyiság első adóévében a zárókészlet állomány értéke nem éri el a kisvállalati adóalanyiságot megelőző adóév zárókészlet állományának értékét, úgy a különbözet összege csökkenti a pénzforgalmi szemléletű eredményt.²⁸

A pénzforgalmi szemléletű eredményt csökkentő tételként kell figyelembe venni a kiva-alanyiságot megelőző időszakra vonatkozó, de a kiva-alanyiság fennállása alatt visszatérített adót.²⁹

Szintén az áttéréssel függ össze az a korrekciós tétel, amely előírja, hogy a kisvállalati adóalanya az adóalanyiság időszaka előtt megszerzett immateriális jószág, tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) – a kisvállalati adóalanyiság adóévet megelőző adóévben meghatározott – számított nyilvántartási értékével³⁰ 10 év alatt, egyenlő részletekben csökkentheti a pénzforgalmi szemléletű eredményét.³¹ Amennyiben a kisvállalati adóalany az ilyen immateriális jószágot, tárgyi eszközt (beruházást) 10 éven belül kivezeti a könyveiből, akkor a kivezetés adóévében csökkentheti a pénzforgalmi szemléletű eredményt a számított nyilvántartási érték azon részével, amelyet csökkentő tételként korábban még nem vett figyelembe.

A személyi jellegű kifizetések (a minimum adóalap)

A korrigált pénzforgalmi szemléletű eredmény mellett az adóalap másik összetevője – amely egyben minimum adóalapként is funkcionál – a személyi jellegű kifizetések összege. Személyi jellegű kifizetésnek azon személyi jellegű ráfordítás minősül, amely a Tbj. szerint járulékalapot képez az adóévben, ide nem értve a kedvezményezett foglalkoztatott után érvényesíthető kedvezmény éves összegét.³²

A Tbj. 4. § k) pontja értelmében járulékalapot képező jövedelem

²⁷ Katv. 20. § (13), (15) bekezdés

²⁸ Katv. 20. § (17) bekezdés

²⁹ Katv. 20. § (20) bekezdés

³⁰ Tao. tv. 4. § 31. pont

³¹ Katv. 20. § (16) bekezdés

³² Katv. 20. § (3) bekezdés

- az Szja tv. szerint összevont adóalapba tartozó önálló és nem önálló tevékenységből származó bevételből az adóelőleg-alap számításnál figyelembe vett jövedelem,
- a munkavállalói érdekképviselőt ellátó szervezet részére levont (befizetett) tagdíj,
- a tanulás szerződésben meghatározott díj,
- a felszolgálati díj, a vendéglátó üzlet felszolgálójaként a fogyasztótól közvetlenül kapott borralaló,
- az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszony alapján fizetett ösztöndíj,
- az előzőekben felsorolt jövedelem hiányában a munkaszerződésben meghatározott alaphír, illetőleg ha a munkát munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony, vagy külföldi jog hatálya alá tartozó munkaszerződés alapján végzik, a szerződésben meghatározott díj havi összege.

A személyi jellegű kifizetések meghatározása során a Tbj. szerinti járulékalapot képező jövedelmet csökkenteni kell a kedvezményezett foglalkoztatott után érvényesíthető kedvezmény éves összegével. Kedvezményezett foglalkoztatottnak³³ minősül a

- legfeljebb 180 nap – biztosítási kötelezettséggel járó – munkaviszonnyal rendelkező, huszonöt év alatti pályakezdő munkavállaló,³⁴
- tartósan álláskereső természetes személy,³⁵
- gyermekgondozási díj folyósítását követően, a gyermekgondozási segély, gyermekgondozást segítő ellátásban valamint, a gyermeknevelési támogatás (együtt: anyasági ellátás) folyósítása alatt, vagy azt követően foglalkoztatott személy,³⁶
- a szakképzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállaló,³⁷
- a 180 napot meghaladó – biztosítási kötelezettséggel járó – munkaviszonnyal rendelkező, huszonöt év alatti munkavállaló,³⁸
- az 55 év feletti munkavállaló.³⁹

A kedvezményezett foglalkoztatott munkabére után havonta érvényesíthető kedvezmény összegét az alábbi táblázatban mutatjuk be.

Kedvezményezett foglalkoztatott	Érvényesíthető kedvezmény összege és időtartama
legfeljebb 180 nap – biztosítási kötelezettséggel járó – munkaviszonnyal rendelkező, huszonöt év alatti pályakezdő munkavállaló	legfeljebb 100 ezer forint a foglalkoztatás első két évében (vagy a 25. életév betöltéséig)
tartósan álláskereső természetes személy	legfeljebb 100 ezer forint a foglalkoztatás első két évében, legfeljebb 50 ezer a foglalkoztatás harmadik évében
anyasági ellátás folyósítása alatt, vagy azt követően foglalkoztatott személy	legfeljebb 100 ezer forint a foglalkoztatás első két évében,

³³ Katv. 2. § 19. pont

³⁴ Az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény (Eat.) 462/B. § (2) bekezdés

³⁵ Eat. 462/C. §

³⁶ Eat. 462/D. §

³⁷ Eat. 461. §

³⁸ Eat. 462/B. § (3) bekezdés

³⁹ Eat. 462/B. § (3) bekezdés

	legfeljebb 50 ezer a foglalkoztatás harmadik évében
180 napot meghaladó – biztosítási kötelezettséggel járó – munkaviszonnyal rendelkező, huszonöt év alatti munkavállaló	legfeljebb 50 ezer forint (a munkavállaló foglalkoztatása alatt, de legfeljebb a 25. életév betöltéséig)
az 55 év feletti munkavállaló	legfeljebb 50 ezer forint időkorlát nélkül (a munkavállaló foglalkoztatása alatt)
a szakképzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatott személy	legfeljebb 50 ezer forint időkorlát nélkül (a munkavállaló foglalkoztatása alatt)

A kedvezmény részmunkaidős foglalkoztatás esetén legfeljebb 50 ezer/100 ezer forintnak a részmunkaidő és a teljes munkaidő arányában csökkentett része után érvényesíthető azzal, hogy részmunkaidős foglalkoztatásnak minősül az a foglalkoztatás, amelynek munkaszerződésben meghatározott időtartama nem éri el a betöltött munkakörre érvényes teljes munkaidőt.⁴⁰

A kedvezmény érvényesítéséhez szükséges, hogy munkavállaló – ide nem értve a szakképzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalót, a 180 napot meghaladó, biztosítási kötelezettséggel járó munkaviszonnyal rendelkező, huszonöt év alatti munkavállaló, illetve az 55 év feletti munkavállalót – a kedvezményezett foglalkoztatotti jogállásáról az Eat. szerinti igazolással rendelkezzen. A legfeljebb 180 nap – biztosítási kötelezettséggel járó – munkaviszonnyal rendelkező, huszonöt év alatti pályakezdő munkavállaló részére a biztosítási jogviszony időtartamáról szóló igazolást (határozatot) az állami adóhatóság állítja ki. A tartósan álláskereső személy részére arról a tényről, hogy a foglalkoztatást megelőző 9 hónapon belül legalább 6 hónapig álláskeresőként tartották nyilván, az állami foglalkoztatási szerv állít ki igazolást. Az anyasági ellátást folyósításáról a folyósító egészségbiztosítási szerv, társadalombiztosítási kifizetőhely, kincstár, vagy családtámogatási kifizetőhely állít ki igazolást.

Az előzőektől eltérően személyi jellegű kifizetésként (Tbj. szerinti járulékalapot képező összes jövedelemként) a garantált bérminimum⁴¹ 112,5%-át kell figyelembe venni, ha a társas vállalkozó⁴² tagra jutó személyi jellegű ráfordítás ennél alacsonyabb (így például abban az esetben, ha a személyes közreműködésre kötelezett főállású társas vállalkozó nem vesz fel járulékalapot képező jövedelmet a társas vállalkozástól).

A tagra jutó személyi jellegű kifizetés meghatározása során azonban nem kell figyelembe venni a garantált bérminimum 112,5 %-át arra az időszakra, amelyre a társas vállalkozónak nem keletkezik Tbj. 27. § (2) bekezdése szerinti járulékfizetési kötelezettsége. Ha például a tagot a teljes hónapban táppénz illeti meg, akkor nem keletkezik járulékfizetési kötelezettsége. Ha a tag Tbj. szerinti kiegészítő tevékenységet folytatónak⁴³ minősül, és személyes közreműködésére tekintettel járulékalapot képező jövedelmet szerez, személyi jellegű kifizetésként nem kell figyelembe vennie a garantált bérminimum 112,5 %-át, mivel a nyugdíjjárulék fizetési kötelezettsége nem a Tbj. 27. § (2) bekezdése alapján keletkezik (hanem a 36. § (1) bekezdése alapján). Szintén nem irányadó személyi jellegű kifizetésként a garantált bérminimum 112,5%-a az ún. többes jogviszonyos társas vállalkozók

⁴⁰ Katv. 2. § 20. pont

⁴¹ Tbj. 4. § s) pont 2. alpont

⁴² Tbj. 4. § d) pont

⁴³ Tbj. 4. § e) pont

vonatkozásában, esetükben ugyanis a Tbj. 31. §-a alapján áll fenn a járulékfizetési kötelezettség.

Veszteségelhatárolás, veszteségleírás

Ha a pénzforgalmi szemléletű eredmény bármely adóévben negatív, ezzel az összeggel az adózó a következő adóévekben csökkentheti a pénzforgalmi szemléletű pozitív eredményét, feltéve, hogy a pénzforgalmi szemléletű eredmény csökkenése a rendeltetésszerű joggyakorlás elvének betartásával keletkezett. Az adózó „továbbviheti” a kisvállalati alanyiságot megelőzően a társasági adóalanyiság alatt keletkezett negatív társasági adóalapjának azt a részét, amellyel a társasági adóalapot korábban nem csökkentette; ezt az összeget tehát a kisvállalati adóalanya elhatárolt veszteségként a kisvállalati adóalanyiság alatt figyelembe veheti.

Az elhatárolt veszteség összegét az adózó – főszabályként – 10 év alatt, egyenlő részletekben használhatja fel a következő adóévekben a pénzforgalmi szemléletű pozitív eredmény csökkentésére. Az elhatárolt veszteségeket keletkezésük sorrendjének megfelelően kell felhasználni.⁴⁴

Az elhatárolt veszteség főszabály szerinti leírása során tehát nem a teljes adóalapot, hanem annak egyik összetevőjét, a pénzforgalmi szemléletű eredményt csökkentheti az adózó. A minimum-adóalapra vonatkozó rendelkezés az elhatárolt veszteség ily módon történő igénybevétele során is érvényesül, azaz a személyi jellegű kifizetések összege után ebben az esetben is meg kell fizetni a kisvállalati adót.

A Katv. speciális rendelkezéseket ír elő az adózó által végrehajtott beruházásokkal kapcsolatosan. Az elhatárolt veszteség terhére – a fenti szabályoktól eltérően – teljes mértékben csökkenthető a következő adóévek adóalapja az adóévben beszerzett, előállított, korábban még használatba nem vett tárgyi eszközök, szellemi termékek, kísérleti fejlesztés aktivált értékével kapcsolatos adóévi kifizetések összegével, függetlenül attól, hogy az érintett eszközöket rendeltetésszerűen használatba vették-e az adóévben.⁴⁵

Ha tehát az elhatárolt veszteség összege lehetővé teszi, úgy a feltételeknek megfelelő beruházás értékével a teljes adóalap csökkenthető (akár nullára is) a beruházással összefüggő kifizetések teljesítését követő adóév(ek)ben. Ebben az esetben nem kell figyelemmel lenni a minimum-adóalapra vonatkozó szabályra.

Példa

Határozzuk meg a kisvállalati adó hatálya alá tartozó adóalany adóalapját a rendelkezésre álló adatok alapján. Az adózónak nincsen olyan a társasági adóalanyiság időszakában felhalmozott vesztesége, amelyet társasági adóalap-csökkentő tételként ne vett volna figyelembe.

	Ft-ban
2014. évi pénzeszközök	14.000.000
2015. évi pénzeszközök	10.000.000

⁴⁴ Katv. 20. § (9)-(10), (12) bekezdés

⁴⁵ Katv. 20. § (11) bekezdés

2015. évi pénzforgalmi szemléletű eredmény	$10.000.000 - 14.000.000 = -4.000.000$
2015. évi kapott kölcsön	500.000
2015. évben vásárolt értékpapír	800.000
2015. évi korrigált pénzforgalmi szemléletű eredmény	$-4.000.000 - 500.000 + 800.000 = -3.700.000$
2015. évi személyi jellegű kifizetések	3.500.000
2015. évi adóalap	3.500.000
2015. évi adó	$3.500.000 \times 16\% = 560.000$
2015. évi elhatárolt veszteség	3.700.000
2015. évi beruházás	1.900.000
2016. évi pénzeszközök	15.000.000
2016. évi pénzforgalmi szemléletű eredmény	$15.000.000 - 10.000.000 = 5.000.000$
2015. évi adó	560.000
2016. évi korrigált pénzforgalmi szemléletű eredmény	$5.000.000 + 560.000 = 5.560.000$
Az elhatárolt veszteség 1/10-ének leírása	$5.560.000 - 370.000 = 5.190.000$
2016. évi személyi jellegű kifizetések	4.000.000
2016. évi adóalap	$5.190.000 + 4.000.000 - 1.900.000 = 7.290.000$
2016. évi adó	$7.290.000 \times 16\% = 1.166.400$
Továbbvitt elhatárolt veszteség	$3.700.000 - 370.000 - 1.900.000 = 1.430.000$
2017. évi pénzeszközök	22.600.000
2017. évi pénzforgalmi szemléletű eredmény	$22.600.000 - 15.000.000 = 7.600.000$
2015-ben kapott kölcsön visszafizetése	500.000
2017-ben elszámolásra kiadott előleg kifizetése	1.000.000
2016. évi adó	1.166.400
2017. évi korrigált pénzforgalmi szemléletű eredmény	$7.600.000 + 500.000 + 1.000.000 + 1.166.400 = 10.266.400$
Az elhatárolt veszteségrész 1/10-ének leírása	$10.266.400 - 370.000 = 9.896.400$
2017. évi személyi jellegű kifizetések	3.900.000
2017. évi adóalap	$9.896.400 + 3.900.000 = 13.796.400$
2017. évi adó	$13.796.400 \times 16\% = 2.207.424$
Továbbvitt elhatárolt veszteség	$1.430.000 - 370.000 = 1.060.000$

V. A kisvállalati adó mértéke, bevallása

A kisvállalati adó mértéke az adó alapjának 16 százaléka. A kisvállalati adó alanya mentesül

- a 10 százalékos társasági adó,
- a 27 százalékos szociális hozzájárulási adó, és
- a 1,5 százalékos szakképzési hozzájárulás

bevallása és megfizetése alól.⁴⁶

A kisvállalati adó nem váltja ki például:

⁴⁶ Katv. 21. §

- az általános forgalmi adót [az adózó áfa státusza sem változik meg automatikusan a kisvállalati adó választása esetén],
- a magánszemély tagokat terhelő adókötelezettségeket [a tagoknak meg kell fizetniük az egyéni járulékokat (nyugdíjjárulék, egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék), továbbá az osztalék utáni személyi jövedelemadót és egészségügyi hozzájárulást is],
- a cégautóadót,
- a helyi adókat.

A kisvállalati adó éves elszámolású adó. Az adóalany a kisvállalati adó alapját és az adót adóévenként köteles megállapítani és az adóévet követő év május 31-ig bevallani. Ha az adóalanyiság év közben szűnik meg, a bevallást az adóalanyiság megszűnésének hónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig kell benyújtani.⁴⁷ A 2016-os adóévről – általános esetben 2017. május 31-ig – a 16KIVA jelű nyomtatványon kell teljesíteni az adóalanyoknak a bevallási kötelezettségeiket.

A bevallás a beszámoló adatain alapul, ha azonban az adózó az adóévre vonatkozó beszámoló készítésére az adóévről készítendő bevallás határidejéig nem kötelezett, a fizetendő adót az adóév utolsó napjára készített könyvviteli zárlat alapján állapítja meg.⁴⁸

VI. A kisvállalati adóelőleg

A kisvállalati adó alanya adóelőleg-bevallásra és fizetésre köteles. Az előlegkötelezettséget minden adóalanyuknak egységesen – függetlenül az adóévet megelőző adóévben fizetett kisvállalati adó összegétől – negyedévente, a tárgynegyedévet követő hónap 20. napjáig kell teljesíteni.

Az adóelőleggel kapcsolatos bevallási kötelezettségének az adózó a 2016-os adóévben a 16KIVA jelzésű nyomtatványon tesz eleget.

Az előleg alapja a következő tételek összege:

- a) az Szt. szerinti pénzeszközöknek az adóelőleg-megállapítási időszakban realizált változása,
- b) az adóelőleg-megállapítási időszakban az adóalany által fizetendő, Tbj. szerint járulékalapot képező összes jövedelem csökkentve a kedvezményezett foglalkoztatás után érvényesíthető kedvezménnyel,
- c) az adóelőleg-megállapítási időszakban megfizetett kisvállalati adó, adóelőleg,
- d) az adóelőleg-megállapítási időszakban kifizetett osztalék (ide nem értve az adóalanyiságot megelőző adóévek adózott eredménye és eredménytartaléka terhére a kisvállalati adóalanyiság időszakában kifizetésre kerülő osztalékot) és a kifizetett osztalékelsőleg.⁴⁹

Az adózó dönthet úgy, hogy adóelőleg alapjának meghatározása során is figyelembe veszi az adó alapjánál tárgyalt valamennyi korrekciós tételt (illetve azok időarányos részét). Ha az adózó valamely adóelőleg-megállapítási időszakban eszerint állapítja meg az adóelőleg-fizetési kötelezettségét, akkor az adóév végéig minden esetben így kell eljárnia.⁵⁰

⁴⁷ Katv. 22. § (1), (3) bekezdés

⁴⁸ Katv. 22. § (4) bekezdés

⁴⁹ Katv. 23. § (4) bekezdés

⁵⁰ Katv. 23. § (5) bekezdés

Az adó mértéke az adóelőleg alap 16 százaléka azzal, hogy az adóelőleg-megállapítási időszakban az adóalany által fizetendő – a kedvezményezett foglalkoztatott után érvényesíthető kedvezménnyel csökkentett – járulékalapot képező összes jövedelem 16 százalékát mindenképpen meg kell fizetni adóelőlegként (adóelőleg-minimum).⁵¹

Amennyiben az adóalany által a fentiek szerint megállapított adóelőlegnek a járulékalapot képező jövedelemmel (figyelemmel a kedvezményezett foglalkoztatott után érvényesíthető kedvezményre) csökkentett összege negatív [azaz az a)+c)+d) eredménye egy negatív szám], akkor az adóalany jogosult annak összegével a következő adóelőleg-megállapítási időszakokban az adóelőleg-alapnak a kedvezményezett foglalkoztatott után érvényesíthető kedvezménnyel csökkentett Tbj. szerinti járulék alapot képező jövedelmet meghaladó részét csökkenteni. Tehát az adóelőleg-minimumra vonatkozó szabály ebben az esetben is érvényesül.⁵²

Az adóelőleg-alapnál érvényesíthető „veszteségleírás” kizárólag a keletkezése szerinti adóévben vehető figyelembe, a következő adóévre az nem „húzódhat át”.

Az adóalany az adóévre megállapított kisvállalati adót – az adóévre már megfizetett adóelőlegek beszámításával – a bevallás benyújtására előírt határidőig megfizeti. Ha az adóévre már megfizetett adóelőlegek összege meghaladja az adóévre megállapított adó összegét, a különbözetet az adóalany bevallásában, az igény (bevallás) beérkezésének napjától, de legkorábban a bevallás benyújtására előírt határidő napjától (esedékességtől) jogosult visszaigényelni.⁵³

VII. Áttérés a kisvállalati adó hatálya alá

A társasági adó alanya a Tao. tv.-nek a jogutód nélküli megszűnésre irányadó rendelkezéseit alkalmazza, ha a következő adóévekben adókötelezettségeit a kisvállalati adó szabályai szerint teljesíti.⁵⁴ A Tao. tv. hatálya alól kikerülő adózóknak a megszűnésre tekintettel bevallást kell benyújtaniuk, amelyben figyelembe kell venniük a Tao. tv. szerinti korrekciós tételeket. A kisvállalati adó hatálya alá való áttéréskor az adózó választása szerint nem alkalmazza a gyorsított értékcsökkenési leírással összefüggésben alkalmazandó korrekciós tételeket.⁵⁵

Azon adózók, amelyek úgy döntenek, hogy 2016. január 1-jétől a kisvállalati adó szabályai szerint teljesítik az adókötelezettségeiket, 2016. május 31-ig kötelesek benyújtani a 1571 jelű nyomtatványt. Azoknak az adózóknak, amelyek a 2016-os évben, évközben térnek át a kisvállalati adó hatálya alá, az áttérés hónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig kell teljesíteniük a bevallási kötelezettségeiket a 1671 jelű nyomtatványon.

Az adózó a bejelentés adóévére vonatkozó társasági adóbevallásában adóelőleget nem vall be és a bejelentést követő adóévre társasági adóelőleget nem fizet. Az adóhatóság a korábban bevallott adóelőleget hivatalból törli az adózó folyószámlájáról. Amennyiben az adóévre vonatkozó bejelentést az adózó jogszerűen nem tehette volna meg, akkor nem mentesül az adóelőleg-fizetés elmulasztásának jogkövetkezménye alól.⁵⁶

⁵¹ Katv. 23. § (6) bekezdés

⁵² Katv. 23. § (7) bekezdés

⁵³ Katv. 23. § (8) bekezdés

⁵⁴ Katv. 27. §

⁵⁵ Tao. tv. 16. § (1) bekezdés c) pont ca) alpont

⁵⁶ Katv. 28. § (2) bekezdés

A kisvállalati adó hatálya alá bejelentkezett adózó a jogutód nélküli megszűnésre irányadó rendelkezések szerint már nem tartozik a Tao. tv. hatálya alá, azonban a kisvállalati adóalanyiság időszakát megelőzően a Tao. tv. előírásai szerint érvényesített kedvezményekkel kapcsolatban terhelheti társasági adófizetési kötelezettség – ha a kedvezményre a megszerzett jogosultságot elveszítette –, amelyet az adókötelezettséget kiváltó eseményt követő kisvállalati adóbevallásban (KIVA) kell bevallani. Ezek a következők:

- Amennyiben az adózó a Tao. tv. hatálya alatt kis- és középvállalkozási adóalap-kedvezményt érvényesített, és a kedvezmény alapjául szolgáló beruházást nem helyezi üzembe, illetve nem veszi használatba vagy elidegeníti (értékesíti, apportálja, térítés nélkül átadja stb.) a kedvezmény igénybevételének adóévét követő negyedik adóév utolsó napjáig, akkor az adóalap-csökkentésnél figyelembe vett összeg kétszeresének megfelelő összeg után a társasági adót meg kell fizetnie.⁵⁷
- Ha a kisvállalati adóalanyiság előtti időszakban a mikrovállalkozás érvényesítette a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-kedvezményt, és utóbb az adóalanyiság időszaka alatt a létszáma csökken, akkor a kisvállalati adóalanyiság alatt társasági adó visszafizetési kötelezettsége keletkezik a Tao. tv. rendelkezései szerint.⁵⁸
- A fejlesztési tartalék képzés címén érvényesített adóalap-kedvezmény miatt a lekötés évében hatályos mértékű társasági adó és az arra felszámított késedelmi pótlék terheli a kisvállalati adóalanyt az adózás előtti eredményt csökkentő tételként érvényesített összeg azon része után, amelyet kisvállalati adóalanyként a lekötés évét követő négy éven belül nem beruházási célra fordít, illetve a 4. adóév végéig nem használ fel.⁵⁹
- A jogdíjbevételre jogosító immateriális jószágra tekintettel érvényesített adóalap-kedvezmény⁶⁰ miatt a lekötés évében hatályos mértékű társasági adó és az arra felszámított késedelmi pótlék terheli a kisvállalati adóalanyt az adózás előtti eredményt csökkentő tételként érvényesített összeg azon része után, amelyet kisvállalati adóalanyként a lekötés évét követő harmadik év végéig nem jogdíjbevételre jogosító immateriális jószág beszerzésére fordít.⁶¹
- Az egyéni céget alapító egyéni vállalkozó által „megkezdett” kedvezményekre vonatkozó előírások.⁶²
- A kis- és középvállalkozások adókedvezménye miatti társasági adókötelezettség és késedelmi pótlék terheli a kisvállalati adó alanyát abban az esetben, ha a hitelszerződés megkötésének évét követő 4 éven belül a beruházást nem helyezi üzembe – kivéve, ha az üzembe helyezés elháríthatatlan külső ok miatti megrongálódás következtében maradt el –, vagy ha a tárgyi eszközt az üzembe helyezés adóévében vagy az azt követő 3 éven elidegeníti.⁶³

Ha az adózó a fenti kedvezmények feltételeit a kisvállalati adóalanyiság időszaka alatt is teljesíti, úgy társasági adófizetési kötelezettség nem terheli.

⁵⁷ Tao. tv. 8. § (1) bekezdése u) pont, 16. § (1) bekezdés c) pont cf) alpontja

⁵⁸ Tao. tv. 8. § (1) bekezdése v) pont, 16. § (1) bekezdés c) pont ch) alpontjai

⁵⁹ Tao. tv. 7. § (15) bekezdése, 16. § (1) bekezdés b) pont

⁶⁰ Tao. tv. 7. § (1) bekezdés c) pont

⁶¹ Tao. tv. 16. § (1) bekezdés b) pont

⁶² Tao. tv. 16. § (16) bekezdés a)-d) pontjai

⁶³ Tao. tv. 22/A. § (5) bekezdés

VIII. A kisvállalati adóalanyiség megszűnését követően a Tao. tv. hatálya alá „visszakerülő” adózókra vonatkozó rendelkezések

A társasági adó hatálya alá való visszatérés tekintetében a Katv. kimondja, hogy

- a kisvállalati adóalanyiség előtt megszerzett immateriális jószág, tárgyi eszköz (beruházás) számított nyilvántartási értéke a kisvállalati adóalanyiséget megelőző utolsó adóévben meghatározott számított nyilvántartási érték, csökkentve a kisvállalati adóalanyiség időszakában a pénzforgalmi szemléletű eredmény csökkentéseként figyelembe vett összeggel,
- a kisvállalati alanyiség időszaka alatt megszerzett immateriális jószág, tárgyi eszköz alapján az adózó az adóalanyiség megszűnése után a társasági adó alapjánál értékcsökkenési leírást egyáltalán nem érvényesíthet,
- az olyan társasági adókedvezmények tekintetében, amelyet az adózó a Tao. tv. rendelkezései szerint meghatározott számú adóévben vehet igénybe, a kisvállalati alanyiség időszakában lezárt adóévet is figyelembe kell venni.⁶⁴

A kisvállalati adóalanyiség megszűnésének adóévére vonatkozóan – a fentiekén kívül – az alábbi, a pénzforgalmi szemléletű eredményt módosító tételeket kell figyelembe venni.

A kiva-alanyiség megszűnésének adóévére vonatkozó pénzforgalmi szemléletű eredményt csökkentő tételek⁶⁵	A kiva-alanyiség megszűnésének adóévére vonatkozó pénzforgalmi szemléletű eredményt növelő tételek⁶⁶
a kiva-alanyiség időszaka alatt befolyt bevétel elhatárolt összege, amely nem a kiva-alanyiség időszakára vonatkozik	a kiva-alanyiség időszakára vonatkozó, be nem folyt bevétel összege (ide értve az időbeli elhatárolást is)
a kiva-alanyiség időszakára vonatkozó, ki nem fizetett költség, ráfordítás összege (ide értve az időbeli elhatárolást is)	a kiva-alanyiség időszakában teljesített, időbelileg elhatárolt pénzeszköz kifizetés, amely nem a kiva-alanyiség időszakára vonatkozik
	a kiva-alanyiség időszaka alatt beszerzett, kifizetett év végén kimutatott készlet értékét

Abban az esetben, ha a kisvállalati adó alanyának megszűnik az adóalanyisége, 60 napon belül köteles az esedékességi időre eső összeg feltüntetésével a kisvállalati adó adóalanyisége megszűnését követő naptól az adóévet követő hatodik hónap utolsó napjáig számított időszak valamennyi teljes naptári negyedévére társasági adóelőleget bevallani és egyenlő részletekben a negyedév utolsó hónapjának 10. napjáig megfizetni. A háromhavonta esedékes társasági adóelőleg összege

- a kisvállalati adóalanyiség megszűnésének adóévében elszámolt bevétel 1 százaléka, ha az adóév időtartama 12 hónap volt,
- a kisvállalati adóalanyiség megszűnésének adóévében elszámolt bevételnek a működés naptári napjai alapján 12 hónapra számított összegének 1 százaléka minden más esetben.⁶⁷

Ha például egy kisvállalati adóalany zrt. 2016. december 20. napjáig bejelenteti az állami adóhatóságnak, hogy a 2017-es adóévben adókötelezettségeit már nem a Katv., teljesíti, úgy a zrt.-nek társasági adóelőleg-bevallási és megfizetési kötelezettsége keletkezik. A zrt. által a

⁶⁴ Katv. 28. § (4), (7)-(8) bekezdés

⁶⁵ Katv. 20. § (19) bekezdés

⁶⁶ Katv. 20. § (18) bekezdés

⁶⁷ Tao. tv. 26. § (13) bekezdés

2016-os adóévben elszámolt összes bevétele 256 000 eFt volt. A zrt.-nek a 2017. január 1. és a 2018. június 30-a közötti időszakra adóelőleget kell bevallania (2017. március 1-ig). Háromhavonta pedig a 256 000 eFt 1 %-ának megfelelő összeget, azaz 2 560 eFt kell társasági adóelőlegként megfizetnie a negyedév utolsó hónapjának 10. napjáig (első ízben 2017. március 10-ig). Így a megfizetendő társasági adóelőleg összege $6 \times 2\,560$ eFt, azaz 15360 eFt lesz.

A zrt.-t az adóelőleg-kiegészítési kötelezettség az általános szabályok szerint terhelheti, ha e kötelezettség fennáll, úgy első ízben 2017. december 20-áig.

IX. A kisvállalati adóalanyoknak adott ingyenes juttatások

A Tao. tv. 3. számú melléklet „A” fejezete 2. pontja értelmében nem a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költségnek, ráfordításnak minősül a kisvállalati adó hatálya alá tartozó adózó részére

- visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás,
- véglegesen átadott pénzeszköz,
- a térítés nélkül átadott eszköz könyv szerinti értéke,
- az adózó által ellenérték nélkül átvállalt kötelezettségnek az adóévi adózás előtti eredmény terhére elszámolt összege,
- az adóévben térítés nélkül nyújtott szolgáltatás bekerülési értéke,
- valamint e juttatásokkal kapcsolatban ráfordításként elszámolt általános forgalmi adó.

Ha egy társasági adóalany a felsorolt ingyenes juttatások valamelyikét nyújtja egy a kisvállalati adó hatálya alá tartozó adózónak, úgy az ingyenes juttatás értékével a társasági adóalanyának – figyelemmel a Tao. tv. 8. § (1) bekezdés d) pontjára – minden esetben meg kell növelnie az adózás előtti eredményét.

Az ismertetett adóalap-korrekciós tétel csak az ingyenes juttatásokra vonatkozik, tehát az kisvállalati adóalanyával kötött ellenértékkal bíró ügyletek kapcsán a Tao. tv. általános szabályai alapján kell eljárni.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal